รหัสโครงการ RDG5910029

ชื่อโครงการ การจัดการสวนยางของเกษตรกรสวนยางอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ในยุคราคายางถดถอย

ชื่อนักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรีจตุพล ดวงจิตร สังกัด มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาวินี รอดประเสริฐ สังกัด มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

นายณัฐดนัย พยัฆพันธ์ สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

นายธนวัฒน์ สวัสดี สังกัด นิสิตปริญญาโท

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail address:

dongjit@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ

1 มีนาคม พ.ศ. 2559 ถึง 31 สิงหาคม พ.ศ. 2560

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการทำการเกษตรสวนยางพาราและการ จัดการสวนยางพาราของเกษตรกรสวนยาง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ในยุคราคายางถดถอย ทำให้คณะผู้วิจัยได้เข้าใจถึงสภาพบริบททั่วไปของการปลูกสวนยางพารา การปรับตัวของเกษตรกร สวนยางพาราด้านการจัดการสวนยางพารา ในยุคราคายางถดถอย ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ เป็นอีกมิติ หนึ่งของการสะท้อนปรากฏการณ์ทางสังคมที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร ภายใต้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในพื้นที่อำเภอเบตง

ผลการวิจัย พบว่า ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีเกษตรที่เป็นกลุ่มนายทุนรายใหญ่ ถือครองพื้นที่ทำสวนยางพารา กว่าร้อยละ 22.63 ของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งหมด และยังพบว่า ในการปลูกยางพารายังมีนายทุนภายนอกพื้นที่มาดำเนินการ ภายหลังราคายางลดลง จนเกิดวิกฤต ทำให้เกิดปัญหาแรงงานอพยพออกนอกพื้นที่เพื่อหางานงานอื่นทำ ส่วนหนึ่ง กลับภูมิลำเนา บางส่วนเปลี่ยนอาชีพหรือเปลี่ยนพื้นที่รับจ้าง จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้สวน ยางพาราจำนวนมากกลายสภาพเป็นสวนยางร้าง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงส่งผลให้เจ้าของสวนยางพารา ต้องแย่งชิงลูกจ้างสวนยางเพื่อให้ตนเองยังสามารถส่งผลผลิตออกขายยังท้องตลาดได้ และเจ้าของ สวนยางพารามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการสวนยางพารา ให้เกิดความเหมาะสมกับสภาวการณ์ ที่เกิดขึ้นในช่วงภาวะราคายางพาราตกต่ำ เจ้าของสวนส่วนใหญ่หยุดการกรีดยางพารา ทั้งนี้ ไม่ใช่ เพราะราคายางที่ตกต่ำแต่เนื่องจากขาดแคลนแรงงานในการรับจ้างกรีดยางพารา เจ้าของสวนส่วนใหญ่หยุดการกรีดยางพารา เจ้าของสวนส่วน ใหญ่จึงจำเป็นต้องหยุดการกรีดยางพารา โดยปล่อยสวนสวนยางพาราให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ บางสวนปล่อยให้เป็น "ป่าโป๊ะ" คือ ปล่อยให้วัชพืช หรือไม้ประเภทอื่นเติบโตในสวนยางพารา โดยไม่มีการกำจัด เนื่องจากขาดแคลนแรงงานจึงปล่อยให้สวนยางพาราเจริญเติบโตตามธรรมชาติ ก็เพื่อรอแรงงานที่จะกลับมารับจ้างหลังจากราคายางพาราปรับตัวสูงขึ้น ปัจจุบันภาวะการขาดแคลน แรงงานในพื้นที่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา จัดอยู่ในภาวะการขาดแคลนขั้นวิกฤต

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

- 1) ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือ หรือส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ใน การกรีดยางพาราแทนแรงงานคน อันจะเป็นการลดการการพึ่งพาแรงงานภาคเกษตรต่อไป
- 2) รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรม การพัฒนาเทคโนโลยีแปรรูปยางพาราชั้น สุดท้ายในประเทศให้เป็นรูปธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพาราให้สูงขึ้น
- 3) รัฐบ^าลหรือหน่วยง^านที่เกี่ยวข้องคว^รมีการให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อผลิต ยางพาราให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งคุณภาพของยางพารามีผลต่อราคาการซื้อขาย
- 4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ค้า คนกลาง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มสหกรณ์ในพื้นที่ สนับสนุนแหล่งทุนให้กับกลุ่มสหกรณ์เพื่อให้เกิด การแข่งขันกับกลุ่มนายทุน ทำให้ราคายางพาราเป็นไปตามกลไกการตลาดที่เป็นธรรม
- 5) รัฐบาลควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ หรือ รณรงค์ให้เอกชนร่วมลงทุน หาตลาดยางพาราใหม่ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ตลาดในกลุ่ม BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน) ซึ่งเป็นประเทศ ที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ: สวนยาง การจัดการ อำเภอเบตง

Abstract

This research aims to study general condition of rubber farming and rubber tree farm management of farmers in Betong District, Yala Province in the era of regressive price of rubber. The researcher is interested in understanding general context of rubber farming and adaptation of farmers in terms of rubber tree farm management in the age of regressive price of rubber. This work is another dimension that reflects social phenomena enriched with resource fertility under cultural variety in area of Betong District.

The result reveals that in area of Betong District, Yala Province, the farmers that are major capitalists possess the space of rubber farming accounted for 22.63% of all rubber tree cultivation area. Furthermore, to grow rubber trees, external capitalists enter area to operate it. So, after the rubber price reduces leading to crisis, the problem of labors evacuating out of area to find other jobs emerge. Some of them returned to their domicile and some changed their careers or changed areas of employment. From such situation, a number of rubber tree farms became deserted. In this case, rubber farming owners had to seize employees so that they could deliver products to marketplaces and changed the way to manage rubber tree farms to suit the circumstances during the price slump of rubber. Most farm owners stopped tapping rubber and it is not because of the price downturn but lack of labor to tap rubbers. Therefore, rubber tree farm owners need to cease rubber tapping and let the farms to naturally grow. Some farms are deserted and become "wilderness" which is full of weeds or other plants growing in rubber tree farms without disposal due to lack of labor. So, they have to let the farm naturally grow and wait for labors to return to work after the rubber price rebounds. Currently, the problem of labor shortage in Betong District, Yala Province is being in crisis.

Recommendations from the study

- 1) There should be promoting development of instruments or promoting technological development used for rubber tapping in replacement of manpower which potentially reduce reliance on agricultural labors.
- 2) The government should concretely promote the foundation of industry with technological development for final rubber processing in the nation to add value of rubbers.
- 3) The government or relevant agencies should educate farmers about producing higher-quality rubber as its quality contributes to the sale price.

4) There should be promoting the assembly of farmers to prevent

being taken advantages by middle men such as promoting the establishment of in-area cooperatives, supporting capital source for cooperatives to generate

competition among capitalists leading to the fact that rubber price is subject to fair

market mechanism.

5) The government should promote entrepreneurs or arrange

campaign for private sectors to do co-investment by finding new rubber markets

such as BRIC markets (Brazil, Russia, India and China) which are the countries that

have rapid economic growth.

Keywords: Rubber Farm, Management, Betong District